

Arkiv: FE-026, TI-&01
JournalpostID: <jplD> 20/15502
Saksbehandlar:
Dato: 29.04.2020

Saksframlegg

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
042/20	Alver kommunestyre	14.05.2020

Krav om lovlegkontroll av kommunestyrets vedtak om byvekstavtale i møte 20.februar 2020 – sak 003/20.

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Krav om lovlegkontroll vert oversendt fylkesmannen for handsaming.

Alver kommunestyre 14.05.2020:

Behandling:

Justert framlegg frå rådmann vart lagt fram i møtet:

Kommunestyret kan ikkje sjå at vedtak om byvekstavtale, sak 003/20, inneheldt manglar som medfører at vedtaket er ulovleg. Krav om lovlegkontroll sendast til fylkesmannen for handsaming.

Rådmannen sitt justerte framlegg vart vedteke mot 10 røyster, alle FNB.

KO- 042/20 Vedtak:

Kommunestyret kan ikkje sjå at vedtak om byvekstavtale, sak 003/20, inneheldt manglar som medfører at vedtaket er ulovleg. Krav om lovlegkontroll sendast til fylkesmannen for handsaming.

Politisk handsaming

Saka skal avgjerast i Kommunestyret

Bakgrunn

Ved skriv registrert motteke av kommunen 19. mars 2020 er det kravd lovlegkontroll av kommunestyrets vedtak om byvekstavtale i møte 20.februar 2020 – sak 003/20.

KO- 003/20 Vedtak:

Kommunestyret i Alver kommune vedtar å slutte seg til byvekstavtale for Bergensområdet for perioden 2019-2029 Kommunestyret ber om ei sak om prioritering av prosjekt frå Alver kommune inn mot vidare arbeid med samla prioriteringsliste/handlingsplan for avtaleområdet.

Saksopplysningar:

Etter kommunelova (kl) § 27-1 kan tre eller fleire av kommunestyrets medlemmar krevje at vedtak fatta av kommunestyret skal bringast inn til departementet for kontroll om vedtaket er

lovleg.

Det er stadleg fylkesmann som har oppgåva med å gjennomføre lovlegkontrollen.

Det går fram av kl § 27-2 første ledd, kva som kan lovlighetskontrollerast:

- a) *endelige vedtak som er truffet av et folkevalgt organ eller den kommunale eller fylkeskommunale administrasjonen*
- b) *vedtak om et møte skal holdes for åpne eller lukkede dører*
- c) *vedtak som gjelder spørsmål om inhabilitet*

Frist for å setje fram krav om lovlegkontroll er innan tre veker og det skal bli sett fram for det organet som fatta vedtaket, jf. Kl § 27-1.

Det aktuelle kravet om lovlegkontroll gjeld eit kommunestyrevedtak, er sett fram av tre kommunestyrerepresentantar og innan tidsfristen. Krava i kommunelova for lovlegkontroll er med dette oppfylt.

Saka om lovlegkontroll skal først til kommunestyret for handsaming før eventuell oversending til fylkesmannen.

Kl § 27-3 bestemmer at departementet ved lovlegkontrollen skal ta stilling til om vedtaket:

- a. *har et lovlig innhold*
- b) *er truffet av noen som har myndighet til å treffe et slikt vedtak*
- c) *har blitt til på lovlig måte.*

Kravet om lovlegkontroll er for det første grunngjeve med at byvekstavtalen ulovleg etter sitt innhald ved at den innskrenkar kommunens mynde, særleg på arealplanlegginga. Det vert vist til kl § 2-1 om at kommunen er eit eige rettssubjekt og at avgrensingar i det kommunale sjølvstyret må ha heimel i lov.

Byvekstavtalen forpliktar partane i avtaleområdet til å nå målet om nullvekst i personbiltransporten og skildrar på kva måte dette skal lykkast, blant anna med bustad, areal og transportutvikling i kommunen. Staten på si side har forplikta seg til å bidra med økonomiske midlar gjennom heile avtaleperioden (2019 – 2020).

Byvekstavtalen er ein intensjonsavtale med felles målsetting samt skildring av aktivitet som utløysar økonomiske midlar. Avtalen har i seg sjølv ikkje eigenskap av å vere ein inngripen i det kommunale sjølvstyret.

Byvekstavtalen sin påverknad av arealpolitikken i kommunen er særskilt vurdert i sakspapira til kommunestyrehandsaming.

For å nå målsettingane om nullvekst i personbiltransporten er arealplanlegging ein sentral del av byvekstavtalen. Byvekstavtalen skal bidra til meir effektiv arealbruk og meir attraktive by- og regionsenter. Avtalen skal vere ein integrert del av regional og kommunal planlegging, og avtalen viderefører eksisterande nasjonal og regional

arealpolitikk gjennom statlege planretningslinjer og regionale planar. Gjennom byvekstavtalen forpliktar også kommunane i avtaleområdet til å legge nullvekstmålet til grunn for kommuneplanane. Gjennom avtaleforhandlingane er det truleg arealplanlegging som har vore mest drøfta. Skal staten bidra med økonomiske midlar til miljøvenleg transportutvikling, er det viktig at kommunane forpliktar seg til samordna bustad-, areal- og transportplanlegging, der lokalisering av nye bustader, handel, service og annen besøks- og arbeidsintensiv verksemd i hovudsak skal skje i regionale vekstsoner (rundt regionsentra). For kommunane har det vore ei bekymring at byvekstavtalen vil hindre utvikling i resten av kommunen. Fleire av dei nye kommunane som er part i avtalen, har mål om at heile den nye kommunen skal takast i bruk. Staten har i forhandlingane og i avtalen presisert at det er gjeldande statlig og regional arealpolitikk som ligg til grunn for byvekstavtalen, og føringane ligg i etablerte planar og retningslinjer. I avtalen er dette konkretisert til følgjande dokument: · Nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging 2019-2023: (<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nasjonale-forventninger-tilregional-og-kommunal-planlegging-20192023/id2645090/>) · Statlege planretningslinjer · Regional areal- og transportplan (RATP) · Regional plan for attraktive sentre:

Handlingsrom for å utvikle kommunane I byvekstavtalen er det presisert at kommunen er planmynde og kommunane har same handlingsrom som i dagens nasjonale arealpolitikk. For å synleggjere kommunane sitt handlingsrom for å utvikle kommunane, er det i byvekstavtalen lagt inn mål og formuleringar for å beskrive utviklinga utanfor regionale vekstsoner og resten av kommunen: · Utanfor dei regionale vekstsonene skal det kunna bli lagt til rette for utbygging for å oppretthalda gode og levande lokalsamfunn. · Mindre tettstader med stabile bumiljø og gode nærmiljø er ein positiv ressurs for regionen. · Det er viktig at kommunane gjennom planlegging legg til rette for å minimera transportbehovet, gjennom å definera lokal senterstruktur i kommuneplanane. Kommunane bør prioritera fortetting og utbygging som utnyttar ledig kapasitet i sosial og teknisk infrastruktur. · Partane legg til grunn at hovuddelen av vekst i bustader og arbeidsplassar skal koma i dei regionale vekstsonene, men at resterande vekst kan bli nytta til å styrkja lokal- og nærsentra.

Dette kan vi samanlikne med formuleringar som står i statlege planretningslinjer og regionale planar. I statlege planretningslinjer står det følgjande hovudtrekk om kommunal arealplanlegging: · Utbyggingsmønster og transportsystem må samordnast for å oppnå effektive løysningar, slik at transportbehovet kan begrenast og at det blir lagt til rette for klima- og miljøvennlige transportformer · I by- og tettstadsområder og rundt kollektivknutepunkt bør det leggjast særleg vekt på høg arealutnytting, fortetting og transformasjon. · I område med lite utbyggingspress, og kor lokale mynde vurderer det som nødvendig for å auke attraktiviteten for busetting, kan det planleggast for eit meir differensiert busettingsmønster.

For fleire detaljer om innhaldet i byvekstavtalen vert det vist til sakspapira for handsaming av byvekstavtalen i kommunestyret 20.02.2020.

Kravet om lovlegkontroll er vidare grunngjeve med at vedtaket har tilblivingsmanglar og på den måten er ulovleg. Grunngjevinga for dette er at kommunestyrerepresentantane hadde ein annan oppfatning av kva avtalen går ut på enn det som er naturleg tolking av avtaleteksten.

Byvekstavtalen har vore gjenstand for grundig debatt over lang tid hos politikarane i dei tre tidlegare kommunane og seinare Alver kommune. Formannskapet i Alver vore styringsgruppe for siste del av prosessen i framforhandling av avtalen. Innhaldet i avtalen er grundig presentert for politikarane i utval, formannskap og kommunestyre.

Ved handsaming av saka vart det i kommunestyret orientert om avtalen og svart på spørsmål av representantar for kommunen, fylkesmannen og fylkeskommunen. Innhaldet i dei

munnlige orienteringane støttar opp om det som er presisert i sakspapira om innhaldet i avtalen og verknader for Alver kommune. Ordførar sin munnlege oppsummering av saka før avstemming kan ikkje seiast å avvike frå det som ligg i sakspapira eller som vart munnleg orientert om av dei eksterne representantane.

Rådmannen kan ikkje sjå at det ikkje er opplysningar i saka som gjer grunnlag for å hevde at kommunestyrerepresentantane har vore misleda i prosessen som har medført at dei som gruppe har hatt ein annan oppfatning av kva avtalen går ut på enn det som er faktisk avtalt.

Rådmannen vurderar at det i saka ikkje føreligg eit rettsleg grunnlag for anførsle om at vedtaket lir av tilblivingsmanglar eller har manglar i sitt innhald som gjer at vedtaket er ulovleg, og rår med dette til at saka vert sendt over til Fylkesmannen i Vestland for handsaming.

Vedlegg i saken:

11.05.2020	Byvekstavtalen - Krav om lovlighetskontroll, saknr. 00320	1389729
	Alver kommunestyre 10.03.2020	